

350 godina povijesti i arhivske baštine Sveučilišta u Zagrebu

Vlatka Lemić

Sveučilište u Zagrebu je najstarije sveučilište s neprekidnim djelovanjem u Hrvatskoj i jedna od najznačajnijih i najvećih domaćih akademskih institucija. Njegova povijest počinje 23. rujna 1669. kada su diplomom rimskoga cara i ugarsko-hrvatskoga kralja Leopolda I. priznati status i povlastice sveučilišne ustanove tadašnjoj Isusovačkoj akademiji u slobodnom kraljevskom gradu Zagrebu, što je prihvaćeno na saboru Hrvatskoga kraljevstva 3. studenoga 1671. Godina 1669. uzima se kao godina utemeljenja Sveučilišta, a 3. studenoga kao Dan Sveučilišta. Svoju 350. obljetnicu Sveučilište u Zagrebu obilježilo je tijekom 2019. brojnim aktivnostima vezanima uz predstavljane svoje bogate povijesne i kulturne baštine, uključujući i osnivanje Središnjeg ureda za arhivsku građu s ciljem istraživanja i unaprjeđenja upravljanja arhivskim gradivom Sveučilišta te razvoja sveučilišnog arhiva.

Izložba „Arhivska baština Sveučilišta u Zagrebu — odabrani dokumenti“

U povodu Međunarodnog dana arhiva 9. lipnja u Atriju zgrade Rektorata je organizirana izložba „Arhivska baština Sveučilišta u Zagrebu – odabrani dokumenti“ i organiziran prigodni program predstavljanja arhivskih zapisa Sveučilišta i njegovih sastavnica te aktivnosti na njihovoj zaštiti, obradi i otvaranju javnosti. Djelovanje i znanstveni, kulturni i društveni značaj zagrebačkog sveučilišta dokumentirani su u brojnim arhivskim zapisima koji prate povijest, razvoj, organizacijske mijene i aktivnosti Sveučilišta. Najstarije arhivsko gradivo te manji dio gradiva pojedinih fakulteta i tijela koji su djelovali u okviru Sveučilišta čuva se

Abecedni imenik upisanih slušača za god. 1874-1918

u Hrvatskome državnom arhivu, dok se većina arhivskih zapisa čuva na pojedinim sastavnicama Sveučilišta. Brojni se dokumenti o različitim područjima djelovanja Sveučilišta, posebno oni vezani uz pojedine osobe, institucije i događaje, nalaze u dokumentacijskim cjelinama raznih upravnih tijela, obiteljskih i osobnih fondova, heme-rotekama i različitim zbirka, kako u Hrvatskom državnom arhivu, tako i u drugim baštinskim ustanovama. Takvi su primjeri brojni zapisi iz Državnog arhiva u Zagrebu, razni rukopisi Nacionalne i sveučilišne knjižnice te ostavštine brojnih profesora i rektora Sveučilišta u Zagrebu, koji su bili i istaknuti javni djelatnici, akademici i aktivni dionici znanstvenih, kulturnih i društvenih događanja, a koje se mogu naći u Hrvatskoj akademiji znanosti i umjetnosti te raznim arhivima, muzejima, institutima i drugim kulturnim i znanstvenim ustanovama.

U Rektoratu Sveučilišta, u sveučilišnom arhivu, čuva se gradivo iz modernog razdoblja života Sveučilišta, od 1874. godine do danas: administrativna i financijska dokumentacija, spisi sveučilišnih tijela, dokumentacija o polaznicima

sveučilišnih studijskih programa te stručnoj i znanstveno-istraživačkoj djelatnosti, raznovrsne zbirke tiskovina i publikacija, kao i druge dokumentacijske cjeline nastale radom Sveučilišta i s njime povezanih institucija. Ova pisana baština i druga i drugi povijesni izvori dostupni su na mrežnoj stranici Sveučilišta i u virtualnoj zbirci Topoteka Sveučilišta u Zagrebu, koja će u studenome 2019. biti otvorena javnosti. Ovim i drugim planiranim arhivskim projektima u Hrvatskoj će se oživotvoriti međunarodne prakse i tradicije sveučilišnih arhiva kao središnjih informacijskih centara sveučilišne, znanstvene i društvene zajednice. ■

Urudžbeni zapisnici i kazalo k urudžbenom zapisniku rektorata i akademičkoga senata kr. sveučilišta Franje Josipa I. u Zagrebu za god. 1874. i 1875.

INFO

Arhiv Sveučilišta u Zagrebu: <http://www.unizg.hr/o-sveucilistu/sveuciliste-jucer-danas-sutra/arhiv-sveucilista/>

Topoteka Sveučilište u Zagrebu: <https://unizg.topoteka.net>